

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok.

A' Magyar Kurir 35-dik darabjához.

Magyar Ország.

Pestről Aprilis' 27-dik napján: —

Külömbfele szomorú hírek után most Szegedről ezen hiteles tudósítást vettük: Leirhatatlanok városunknak a' víz árja által okozott kárai. Nem csak egész környékünket el fepte a' víz: hanem a' töltéseken is által vevén magát a' városnak nagy részét elöntötte, úgy, hogy 1500 háznál több leomlott. Ahova a' felső víz nem juthatott, a' föld árja lassanként eláztatván a' hazak. aljának hasonló veszedelmet okozott. Vedresházát, azt a' szorgalmatosságnak hazánkban talán első példáját, melyet Vedres István Ur a' Város Inzenőrje az által adott, hogy kitsiny erővel: de nagy fáradtsággal, töltések által több ezer holdat a' szokott víz áradásoktól megszabadított, most a' víz egészen ellepte. Vásárhely és Szeged között ama szép töltést úgy megromtatta, hogy e' két város között mindenütt hajón kell járni. A' vízőzönnek ereje miatt olly nagy volt a' rémülés, hogy majd egy hétig szüntelen félre vertek a' harangoakat, hogy kiki a' töltésekre siessen, melly köz segedelem nélkül kimondhatatlan lett volna a' pusztulás. E' szörnyű történethez hasonló veszedelem volt ez előtt 46 esztendővel, a' mődön a' vár falain tett jegy szerént még 4 hüvelknyivel magasabb volt a' víz: de annak nem volt ennyi kára, mivel csak a' felső vizek áradtak: most pedig a' föld árja szinte annyit rontott. Iszonyatos példa, hogy a' 2—3 öles kútakból itt 's a' szomszédságban kézzel lehet meregetni, és a' kerteknek földjei olly hígak, hogy akár pálczával, akár lábbal nyomogassa az ember, mindjárt víz bugyog-fel. Most ugyan kezd apadni: de még bátorság-

ban nem vegyünk; mert a' hó víz még el nem ment. Azon fellől nagy agságra ejt bennünket az, hogy földjeink rétjeink mind víz alatt lévén sem Gabonánk sem Takarmányunk nem leszen; a' hátra maradó vizeknek megposhadása pedig sokféle betegségeket okozhat. — *Quibus Unda percit, illos longa domant inopi jejunia victu.*

Ketskemélről is e' féleket írnak már jó időtől fogva. Sok, gyengébb alkatásu házak össze omlottak az elázott földön; a' pintzék vízzel vagynak eltelve.

A' Banátusból azt írják, hogy azt is nagyobbára elborította a' víz. A' gabona termőföldek víz alatt lévén, az őszi vetések oda lettek, tavaszi vetésről gondolkodni sem lehet, 's e'szszerént az egész esztendei termés oda van. A' tavalyi széna bagják (kazalok) két ölnyre is vízben állanak.

A' Budai Német újságban ilyen hivatalszerént való előadás jött-ki: —

„A' *Norinbergai Correspondent von und für Deutschland* nevű újság, melynek írója, mint Olvasói előtt nagyobb részint tudva lehet, nem mindenkor szokta jól megválasztani a' kiadandó tizkelyeket, a' múlt Mártzius' 20-dikán költ 80-dik számú darabjában éppen olyan meggyalázó mint hibás tudósítást adott-ki a' Palatinális Cancellariától Nemes Pest Várme gének Pílisi kerületében tavaly Novemberben Fő Szolgabíróságra előmozdított Krentsi Gosztonyi Gábor Urnak haláláról, azt tudni illik: Hogy ő kolikában gyakran szenvedvén, a' maga Orvosától néki rendeltetett Opium-

bol kétszeres sőt hármás portziót is vévén egymásután, magának ez által a' halálhoz oly igen nagyon hasonlító álmat okozott, hogy az inasa sőt tulajdon Orvosa által is megholtának lenni tartatott, hanem a' felbontatáskor, midőn a' mejje és a' basa' ürege megnyitattak, ismét felelevenült, azért, hogy egy óramulva ismét meghaljon. —

„Ez a' tudósítás már tsak magában is olyan elbíhetetlennek látszó, hogy telyességgel semmi megezáfoltatást nem érdemelne; hanem, minthogy a' meghaltnak személyére nézve meggyalázó, 's az ő Orvosára és a' testnek felnyitására nézve, egészen hibás: erre nézve az ezen halálos történetről N. Pest vármegyéhez tétett környülállásos előadásból a' következő megjobbító, hivatalszerént való, Tudósításnak az újságokban lejendő közönségesétetettése rendeltetett: —

„Az örökkévalóságra által költözött Gosztonyi, egy sokat olvasott, nagy reménségű, 24 esztendő ember, valósággal gyakran, 's halála előtt is már valami három hetektől fogva szenvedett a' kolika miatt, a' melly ellen több napoktól fogva a' Sydenham' Opium-tincturáját, de, mint a' körülette lévők egyenlően erőssítik, oly nagy vigyázással vette, hogy még a' tseppet is gondosan megszámlálta. Halála előtt tsak négy napokkal folyamosított Orvoshoz, a' ki néki, bétegségéhez való orvosságot, nem Opiumot, rendelt. A' beteg, a' folyó esztendőben Jan. 29-dik napján még feuu volt, délben Budán tulajdon szállásán néhány barátjainak társaságában jó kedvével ebédelt; estve is jó appetitussal evett egyedül; melly után, a' fejét és basát nagyon fájlalván, lefeküdt, 's más nap, Januárius' 30-dikán reggel, az inasa által mély és szokatlan hergélssel összekötötteve lévő álomban találtatott. Az inas, minekutánna a' tseldek a' magok urokat az álomból semmi módon fel nem serkent-

hették volna, által szaladott, de nem az Orvoshoz, hanem Pestre, Gen. Gosztonyi Urhoz az idvezültnek atya' testvéréhez, ki is azonnal, 's utánna nem soká a' veszedelemben lévő Gosztonyinak anyja is, ennek Orvosával egyetemben, Budára sietve által mentek. Még más két Orvosok is hivattattak oda, a' kik mindent elkövettek, hogy Gosztonyit a' halálos álomból felserkenthessék: de minden iparkodássok haszontalan volt; a' beteg 10 és 1/2 óraker délelőtt, a' legalkalmasabb orvosi szerekkel való próbatételek között, meghalálozott. —

„Minthogy gyanú volt azeránt, hogy a' szerentsétlennék hirtelen történt meghalálozása talán tsakugyan az Opiummal való gyakori élés által okoztathatott, erre nézve azt határozta a' N. Vármegye, hogy a' test törvényes módon nyitattassék meg, a' melly is Januáriusnak 31-dik napján, négy Orvos Doktoroknak, két Kézorvosoknak, kik a' munkát tették, 's egy Szolgabírónak és egy Vármegyeassessornak jelenlétekbén (tehát nem, mint az Újságírónak levelezője gondolta, egyedül tsak a' megholtának Doktora által), minden környülállásoknak előre való szoros megvizgáltatása után, délutáni 3 óraker véghez vitetett. —

A' jött-ki a' holt testnek felbontatásából, hogy Gosztonyi gutaütésben halt meg, melynek az ő Temperamentuma, az ő szobájában azon rettenetes éjtzaka volt nagy melegség, az ő testének megterhelt hassal és horizontális fekvésben való alvása, 's a' vérnek, az ő gyomra 's belei megtüzesedése által, melynek jelei a' felvágattatáskor is látszottak, 's talán az ilyen környülállások között igen veszedelmes opiummal való élés által is, fejében okoztathatott összegyülése; lehetnek eszközlő környülállásai.